

**Намунавий уй-жойлар
ва имтиёзлар**
(4-бетда ўқинг).

Банк миқоз учун.....5

ЎзРТХБда сотувга қўйилган
товарларнинг ҳафталик
ўртача мақбул нархи.....7

БАНК АХБОРОТНОМАНИ

Банк ходимлари, ишбилармонлар ва тадбиркорларнинг ҳафталик газетаси

ISSN 2010-6602

1995 йил январдан бошлаб нашр этилмоқда

№ 27 (998), 2015 йил 9 июль

www.banknews.uz

Халқаро андозаларга мос инфратузилма яратилмоқда

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан Миллий матбуот марказида ташкил этилган навбатдаги матбуот анжуманида оммавий ахборот воситалари вакиллари мамлакатимизда банк инфратузилмасини ривожлантириш борасида олиб борилаётган ишлар тўғрисида ахборот берилди.

Банк тизимини ислоҳ қилиш бўйича амалга оширилаётган дастурларнинг асосий йўналиши тизимнинг барқарорлиги ва ликвидлигини ошириш, банклар капиталига қўшимча инвестиция-

ларни жалб этиш, уларнинг фаолиятини халқаро стандартларга мувофиқ янада такомиллаштириш, тадбиркорлик тузилмаларининг банк кредитлари ва хизматларидан фойдаланиш имконияти-

ни кенгайтириш ҳамда аҳолининг банкларга бўлган ишончини янада кучайтириш орқали эркинлаштиришга қаратилган.

Замонавий банк тизими зарур инфратузилманинг яратилиши билан чамбарчас боғлиқ. Мамлакатимиз раҳбари ташаббуси билан қабул қилинган «Кредит ахбороти алмашинуви тўғрисида» ва «Гаров реестри тўғрисида»ги қонунларнинг қабул қилиниши банк тизими барқарорлигини таъминлаш ва салоҳиятини оширишда муҳим аҳамиятга эга бўлди.

(Давоми 2-бетда).

«Standard&Poor's»: банк тизимидаги ижобий ўзгаришлар эътирофи

Мамлакатимизда олиб борилаётган самарали иқтисодий сиёсат, хусусан, банк тизимида амалга оширилаётган ва мавжуд аниқ йўналишлар банк-молия тизимининг барқарор ривожланишига мустаҳкам пойдевор яратмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан «Standard&Poor's» халқаро рейтинг агентлиги билан ҳамкорликда Ўзбекистон тижорат банкларига халқаро рейтингни тақдим этилиши ва қайта тасдиқланиши масалаларига бағишланган навбатдаги конференция ташкил этилди.

Тадбир Давлатимиз раҳбарининг 2015 йил 6 майдаги «Тижорат банкларининг молиявий барқарорлигини янада ошириш ва уларнинг ресурс базасини ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Қарорида белгиланган вазифаларнинг ижросини таъминлаш доирасида ўтказилди.

Анжуман давомида «Standard&Poor's» экс-

пертлари томонидан рейтинг тақдим этиш мезонлари таҳлили, ўз кредит лаёқатлилигини баҳолаш, шунингдек, банк назорати бўйича Базель кўмитасининг «Базель III стандартлари»ни жорий қилиш тажрибаси таъсири масалалари тақдимоти бўлиб ўтди.

Бундан ташқари, экспертлар банк тизимининг Ўзбекистон иқтисодиётининг ривожланишида тутган ўрнига баҳо бердилар ва банклар иқтисодиёт реал секторини фаол кредитлаши орқали ялпи ички маҳсулотнинг юқори суръатларда ўсиши таъминлаётганини таъкидладилар.

(Давоми 5-бетда).

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик ривожини йўлидаги саъй-ҳаракатлар

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан Олий Мажлис Қонунчилик палатаси, республика Бош прокуратураси, Давлат солиқ кўмитаси, Хотин-қизлар кўмитаси, Савдо-саноат палатаси, тижорат банклари ва бошқа қатор мутасадди ташкилотлар ҳамкорлигида Президентимизнинг 2015 йилнинг 15 майдаги «Хусусий мулк, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ишончли ҳимоя қилишни таъминлаш, уларни жадал ривожлантириш йўлидаги тўсиқларни бартараф этиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПФ-4725-сонли Фармони мазмун ва моҳиятини аҳолига, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларига, ёш тадбиркорларга етказиш мақсадида мамлакатимизнинг барча ҳудудларида амалий учрашувлар ташкил қилинди. Мазкур тадбирларда 50 мингдан зиёд аҳоли, тадбиркорлар, фермерлар ва жамоатчилик вакиллари иштирок этди.

Бу ҳақда пойтахтимизда Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан Давлат-тижорат Халқ банки биносида оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирокида ўтказилган матбуот анжуманида батафсил маълумотлар берилди.

Мутахассис, экспертлар, тадбиркор ва ишбилармонлар, бир сўз билан айтганда, барча ушбу фармонни катта аҳамият касб этувчи ҳужжат сифатида баҳолашмоқда. Анжуман иштирокчилари даставвал, Давлатимиз раҳбарининг Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг яқинда бўлиб ўтган қўшма мажлисидаги маърузаси моҳия-

тига эътибор қаратишди.

Таъкидлаш жоизки, юртимизда ўрта синф вакиллари ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш борасида яратилган имтиёз ва преференциялар туфайли бугунги кунда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик иқтисодиётимизнинг таянч кучи сифатида ижтимоий фаол аҳолининг асосий қисмини қамраб олган муҳим соҳага айланмоқда. Айни пайтда республика-мизда иш билан банд бўлган аҳолининг 77 фоиздан ортиғи айнан шу соҳада меҳнат қилаётгани, соҳанинг ялпи ички маҳсулотдаги улуши 56 фоизни ташкил этаётгани бунинг яққол тасдиғидир.

(Давоми 3-бетда).

«Универсалбанк» ХАТБга чет эл валютасида операцияларни амалга оширишга лицензия берилди

«Ўзбекистон Республикаси Марказий банки тўғрисида» ва «Валютани тартибга солиш тўғрисида»ги қонунларга мувофиқ «Универсалбанк» хусусий акциядорлик-тижорат банкига чет эл валютасида операцияларни амалга ошириш ҳуқуқини берувчи лицензия берилди.

Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки Матбуот хизмати.

ХОРИЖИЙ ВАЛЮТАЛАРНИНГ СЎМГА НИСБАТАН КУРСИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2015 йил 7 июлдан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юритиш, шунингдек, божхона ва бошқа мажбурий тўловлар учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгиледи:*)

1 Австралия доллари	1914,43	1 Канада доллари	2030,79	1 Норвегия кронаси	318,59	1 Евро	2838,42
1 Англия фунт стерлинги	3982,99	1 Хитой юани	412,51	1 Польша злотийси	672,41	10 Жанубий Корея вони	22,77
1 Дания кронаси	377,57	1 Кувайт динори	8470,08	1 Сингапур доллари	1895,76	10 Япония иенаси	209,22
1 БАА дирҳами	697,11	1 Россия рубли	46,05	1 СДР	3582,90	*) Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.	
1 АҚШ доллари	2560,42	1 Украина гривнаси	121,82	1 Туркия лираси	943,83		
1 Миср фунти	327,00	100 Ливан фунти	170,24	1 Швеция кронаси	301,22		
1 Исландия кронаси	19,35	1 Малайзия ринггити	672,73	1 Швейцария франки	2712,60		

Айрим хорижий валюталарнинг ўтган ҳафтага солиштирма кўрсаткичи:

1 USD ▲ 2560,42 – (2555,60)

1 EUR ▼ 2838,42 – (2873,61)

1 GBP ▼ 3982,99 – (4012,80)

10 JPY ▲ 209,22 – (208,40)

BANK TIZIMI

Халқаро андозаларга мос инфратузилма яратилмоқда

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Мазкур қонунлар асосида Ўзбекистон банклари Ассоциацияси қошида «Кредит-ахборот таҳлилий маркази» кредит бюроси ва Марказий банк хузурида «Гаров реестри» давлат унитар корхонасининг ташкил этилиши, Халқаро молия корпорацияси (IFC) билан стратегик техник ҳамкорлик ижобий самара бермоқда.

«Ҳозирги пайтда республикамизда кредит ахбороти алмашинуви тизими, хусусан, потенциал қарздорларнинг кредитлар ва бошқа қарздорликлари ҳолати, улар бўйича мажбуриятларни бажариш ҳамда уларнинг тўловга қобилиятлилиги, молиявий ҳолати, ишчанлик обрў-эътибори ва бошқа хусусиятларини ўз ичига олувчи тўлиқ ва аниқ маълумотларни тақдим этиш билан боғлиқ муносабатлар ҳуқуқий асосга эга бўлди, — деди «Кредит-ахборот таҳлилий маркази» кредит бюроси директори Музаффар Саломов. — Қонун билан кредит ахбороти ва кредит тарихи таърифларининг аниқ белгилаб берилиши кредит ахбороти алмашинуви тизими маълумотлар базасини кенгайтиришга замин яратди ва бугунги кунда кредит ахбороти алмашинуви тизимида нафақат банклар, балки молия-банк тизимининг бошқа субъектлари, жумладан, микрокредит ташкилотлари, ломбардлар, лизинг ташкилотлари, шунингдек, суғурта ташкилотларининг кредит ахбороти алмашинувида иштирок этиши таъминланди».

Республикамизда кредит ахбороти алмашинуви тизими самарадорлигини таъминлаш учун дастурий-техник таъминот, ахборотларни муҳофаза қилиш, ўзгартириш ва ошқор қилиш бўйича зарур чоралар амалга оширилди. Ишлаб турган база платформасида захира база ҳам яратилди ва кредит бюроси фаолиятининг узлуксизлиги таъминланди. Кредит бюро билан Марказий банк ва кредит ташкилотлари ўртасидаги электрон ахборотлар алмашинуви ахборот хавфсизлиги чоралари кўрилган ҳолда банк телекоммуникацион тармоғи орқали амалга оширилмоқда.

2013 йилда кредит бюросига қилинган кредит мурожаатлари кунлик сони ўртача 1223 тани ташкил этган бўлса, ўтган йили бу кўрсаткич 5967 тага етди, яъни 4,9 баробар ошди. 2013 йилда маълумот етказувчилар кредит алмашинуви ахборотлар базасига 24 млн. умумий қайдлар тақдим этилган бўлса, 2014 йилда эса уларнинг сони — 467,3 млн. тага етди. Ҳозирги кунда базада 876 762 та юридик шахс ва 3 млн.дан ошди жисмоний шахслар тўғрисида маълумотлар мавжуд.

Ўзбекистонда кредит ахбороти алмашинуви фаолиятининг йўлга қўйилиши Жаҳон банки томонидан тайёрланган Doing Business рейтингда ҳам муносиб баҳоланмоқда. Doing Business давлатлараро рейтингда Ўзбекистон 2012 йилги кўрсаткич бўйича айнан кредит бериш соҳасида сезиларли юқори натижага

168-ўриндан 154-ўринга, 2013 йилги рейтингда эса 154-ўриндан 130-ўринга 24 поғонага кескин кўтарилишга эришди.

Марказий банк хузурида ташкил этилган «Гаров реестри» давлат унитар корхонаси директори Шерзод Халияров мамлакатимизда гаров реестрининг мақсади, юритилиши, натижалари тўғрисида ахборот берди.

Гаров реестри қарздорларнинг мажбуриятлари бажарилишини таъминлаш воситаси сифатида бериб қўйилган мол-мулкка нисбатан кредиторларнинг ҳуқуқлари тўғрисидаги, шунингдек, қарздорнинг мол-мулкни тасарруф этиш ва ундан фойдаланишга доир ҳуқуқларига қўйилган чеклов ҳамда қарздор ўз мажбуриятлари лозим даражада бажарилишини таъминлаши билан боғлиқ бошқа талаблар ҳақидаги ёзувларни қамраб олган маълумотларнинг ягона ахборот базасидир.

Гаров реестрида кредитор, қарздор ва гаров реестри корхонаси субъектлари иштирок этадилар. Гаров реестрига мурожаат этган ҳар бир юридик ёки жисмоний шахс шартнома асосида унга ёзув киришти учун гаров реестрига кириш, шунингдек, ундан реал вақт режимида, шу жумладан, Интернет тармоғи орқали («garov.uz») фойдаланиш имкониятига эга.

«Бугунги кунда гаров реестридан фойдаланиш мақсадида 120 дан ошдиқ фойдаланувчилар рўйхатдан ўтказилиб, уларга шахсий кабинет очилган, — деди Ш.Халияров. — Асосий фойдаланувчиларимиз барча тижорат банклари, микрокредит ташкилотлари ва ломбардлар, шунингдек, бошқа корхоналар ва жисмоний шахслардир. Салкам бир йил ичида фойдаланувчилар томонидан гаров реестрига 201 мингта ёзув киритилди ва ушбу ёзувларга 5 мингдан ортиқ ўзгартиришлар киритилди ҳамда гаров мажбуриятлари бажарилгандан сўнг 9 мингдан зиёд ёзув гаров реестридан чиқарилди».

Таъкидлаш лозимки, гаров реестрининг республикамизда ташкил этилиши туфайли мамлакатимизнинг молия-банк тизими халқаро стандартларига мос инфратузилма билан таъминланди ҳамда кредиторлар манфаатлари янада ишончли ҳимояланди.

Матбуот анжуманида иштирок этган IFCнинг Тошкент офиси вакили А.Насибов корпорациянинг жорий ҳамкорлиги ва келгуси режалари тўғрисида сўзлаб берди.

Камол НУРИЕВ.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ БОШҚАРУВИНИНГ ҚАРОРИ

Тижорат банклари томонидан фермер хўжаликларига бўлғуси ҳосилни гаровга олган ҳолда кредит бериш тартиби тўғрисидаги Низомга ўзгартиришлар киритиш ҳақида

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида 2015 йил 18 июнь кун 1337-3-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилди.

Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида»ги, «Банklar ва банк фаолияти тўғрисида»ги қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 24 августдаги ПФ-4354-сон «Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни янада ривожлантириш учун қулай ишбилармонлик муҳитини шакллантиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2012 йил 16 июлдаги ПФ-4453-сон «Статистик, солиқ, молиявий ҳисоботларни, лицензияланган фаолият турларини ва рухсат бериш тартиб-таомилларини тубдан қисқартириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги фармонларига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқаруви **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**

1. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқарувининг 2004 йил 1 мартдаги 563-сон қарори (рўйхат рақами 1337, 2004 йил 16 апрель) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2004 й., 15-сон, 182-модда) билан тасдиқланган Тижорат банклари томонидан фермер хўжаликларига бўлғуси ҳосилни гаровга олган ҳолда кредит бериш тартиби тўғрисидаги Низомга иловага мувофиқ ўзгартиришлар киритилсин.

2. Мазкур қарор расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради.

**Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки раиси**

Ф. МУЛЛАЖОНОВ

Тошкент ш., 2015 йил 6 июнь, 12/10-сон

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки
Бошқарувининг 2015 йил 6 июндаги
12/10-сон қарорига ИЛОВА

Тижорат банклари томонидан фермер хўжаликларига бўлғуси ҳосилни гаровга олган ҳолда кредит бериш тартиби тўғрисидаги Низомга киритилаётган ўзгартиришлар

1. Низомнинг муқаддимаси куйидаги тахрирда баён этилсин:

«Мазкур Низом Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодекси, «Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида»ги, «Банklar ва банк фаолияти тўғрисида»ги, «Фермер хўжалиги тўғрисида»ги қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2003 йил 27 октябрдаги ПФ-3342-сон «2004–2006 йилларда фермер хўжаликларини ривожлантириш концепцияси тўғрисида»ги, 2012 йил 22 октябрдаги ПФ-4478-сон «Ўзбекистонда фермерлик фаолиятини ташкил қилишни янада такомиллаштириш ва уни ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги фармонлари ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 30 октябрдаги 476-сон «2004–2006 йилларда фермер хўжаликларини ривожлантириш концепциясини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорига мувофиқ тижорат банклари томонидан фермер хўжаликларига бўлғуси ҳосилни гаровга олган ҳолда кредит (кейинги ўринларда — кредит) бериш тартибини белгилайди.»

2. 1-банднинг иккинчи хатбошиси куйидаги тахрирда баён этилсин:

«Давлат эҳтиёжи учун қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириб берайдиган фермер хўжаликларини кредитлаш Кичик тадбиркорлик субъектларини миллий валютада кредитлаш тартиби тўғрисидаги Низом (рўйхат рақами 2546, 2013 йил 27 декабрь) асосида амалга оширилади.»

3. 6-банднинг бешинчи хатбошиси куйидаги тахрирда баён этилсин:

«қарз олувчининг тегишли давлат солиқ инспекциясига тақдим қилган охириги ҳисобот даври учун бухгалтерия баланси (1-шакл), шунингдек, 90 кундан ортиқ муддатдаги қарзларга доир солиштириш далолатномалари, молиявий натижалар тўғрисида ҳисобот (2-шакл);»

4. 8-банддаги «10 иш кунидан» деган сўзлар «3 иш кунидан» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

5. Мазкур ўзгартиришлар Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси, Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси ҳамда Ўзбекистон Фермерлари кенгаши билан келишилган.

**Ўзбекистон Республикаси
Молия вазири**
2015 йил 6 июнь

Р. АЗИМОВ

**Ўзбекистон Республикаси
Қишлоқ ва сув хўжалиги вазири**
2015 йил 6 июнь

Ш. ТЕШАЕВ

**Ўзбекистон Республикаси
Хусусийлаштириш, монополиядан
чиқариш ва рақобатни ривожлантириш
давлат қўмитаси раиси**
2015 йил 6 июнь

Д. ХИДОЯТОВ

**Ўзбекистон Республикаси
Ер ресурслари, геодезия,
картография ва давлат кадастри
давлат қўмитаси раиси**
2015 йил 6 июнь

С. АРАБОВ

**Ўзбекистон Фермерлари
кенгаши раиси**
2015 йил 6 июнь

С. ТУРДИЕВ

BANK VA TADBIRKOR

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик
ривожини йўлидаги саъй-ҳаракатлар**(Давоми. Бошланиши
1-бетда).**

Давлатимиз раҳбарининг мазкур фармони кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йўлидаги мавжуд тўсиқ ва чекловларни тугатиш, хусусий мулкнинг ялпи ички маҳсулотдаги улушини изчил ошириш учун янада қулай муҳит яратишнинг янги босқичини бошлаб берди.

Бунда иқтисодиётни либераллаштириш, бошқаруving бозор тамойиллари ва механизмларини жорий этиш, қулай ишбилармонлик муҳитини шакллантириш, тадбиркорликни янада ривожлантириш йўлида қабул қилинаётган ҳуқуқий ҳужжатлар муҳим аҳамият касб этмоқда. Бу борада республика Марказий банки томонидан аҳоли, ёшлар, тадбиркорлар ва фермерлар иштирокида ушбу ҳужжатлар мазмун-моҳиятини батафсил тушунтириш, уларга яқиндан амалий ёрдам бериш борасида махсус учрашувлар ўтказилаётганлиги юқори самара бермоқда. Эътиборлиси, мазкур тадбирлар банк тизимида яратилган ишбилармонлик муҳити билан яқиндан танишиш, ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурларига киритилган лойиҳаларни қисқа муддатлар ичида ишга тушириш ҳамда пировардида минглаб ёшларнинг иш билан бандлиги таъминланишига имконият яратмоқда.

Албатта, бундай ишларнинг ўз вақтида бажарилиши мамлакатимиз иқтисоди-

ётига маҳаллий ва хорижий инвестицияларни янада кенг жалб этиш, янги иш ўринлари яратиш ва халқимиз турмуш фаровонлигини юксалтиришга хизмат қилади.

Тадбирда иштирокчилар эътиборига **Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Тижорат банкларининг инвестиция портфелини мониторинг қилиш департаменти бошқарма бошлиғи ўринбосари Отабек Азимов** ўз маърузасини ҳавола қилди. Унинг қайд этишича, мазкур фармонда бошқа вазирлик ва идоралар қаторида тижорат банклари зиммасига ҳам бир қатор вазифалар юклатилган. Хусусан, тижорат банклари томонидан кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни молиявий қўллаб-қувватлаш борасидаги ишларни кучайтириш кўрсатиб ўтилган. Унга кўра, кредит ресурсларидан фойдаланиш механизмларини кенгайтириш, кредитлар ҳажмини янада ошириш белгилаб қўйилган.

Таҳлилларга кўра, сўнгги ўн йил ичида соҳа субъектларига ажратилган кредитлар ҳажми 21 баробар, микрокредитлар ҳажми эса 42 баробарга ўсди ва тадбиркорларнинг кредитлардан фойдаланиш имкониятлари сезиларли даражада кенгайди. Шунга кўра, мазкур фармонда банк кредитлари ҳажмини янада ошириш алоҳида белгилаб қўйилган. Жумладан, 2015-2019 йиллар мобайнида тижорат банклари томонидан кичик бизнес ва хусусий тад-

биркорлик субъектларига, шу жумладан, инвестицион мақсадлар учун узоқ муддатли кредитлаш ҳажмини 2,5 бараварга кенгайтириш вазифаси кўзда тутилган.

Ўзбекистон банк тизими ишчанлик муҳитини янада такомиллаштириш, юқори даражадаги қулай инвестицион иқлимни юзага келти-

риш, кредит ташкилотларининг шаффофлигини таъминлаш асосида тадбиркорлик фаолиятини юритиш шартларини яхшилаш, иш ўринлари яратиш ва аҳоли бандлигини таъминлаш борасида амалиётга эркин бозор иқтисодиёти мезонлари ва талабларига тўлақонли жавоб берадиган тадбирларни амалга оширмоқда.

Биргина 2014 йил давомида тижорат банклари томонидан кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларига ажратилган кредитлар ҳажми 9,2 трлн. сўмни, шунингдек, инвестицион мақсадлар учун узоқ муддатли кредитлар 8,5 трлн. сўмни ташкил этди. Бу кўрсаткич

2019 йил якуни билан қарийб 22,5 трлн. сўмни ташкил этиши мақсад қилинган.

Эътиборлиси шундаки, ушбу маблағлар ҳисобидан кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг лойиҳалари зарур кредит маблағлари билан таъминланмоқда, улар томонидан ишлаб чиқарилаётган маҳсу-

лотлар ва кўрсатилаётган хизматлар ҳажми ортиб бормоқда.

– Тадбиркорларни молиявий қўллаб-қувватлаб, юртимиз ялпи ички маҳсулот таркибида кичик бизнес улушининг ортишида республика Марказий банки томонидан амалга оширилаётган чоратадбирлар алоҳида аҳамиятли бўлмоқда, – дейди **Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси депутати Нодирбек Ражапов**. – Биргина мисол, охириги йиллар мобайнида банк тизими вакиллари ўз фаолиятини тубдан ўзгартирганига гувоҳ бўляпмиз. Банк мутахассислари идорада ўтириб эмас, балки жойларда,

халқ орасида, қишлоқларга бориб, тадбиркор ва аҳоли билан юзма-юз туриб мулоқотлар, учрашувлар ўтказиб, аҳолига, ёшларга амалий кўмак бериб келяпти. Биргина 2014 йилнинг ўзида бево-сита Марказий банк ташаббуси билан 500 га яқин амалий учрашувлар ўтказилгани бунинг исботидир. Бундан ташқари, банкларимизда ресурслар етарлилиги боис, мамлакатимизнинг ҳар бир шаҳар ва туманларидаги тадбиркорларга ажратилган кредитлар ўтган йилга нисбатан 30 фоиздан кам бўлмаган миқдорда ажратилляпти. Кредитлар ҳисобига янги иш ўринлари ташкил этиляпти. Марказий банк томонидан тизим самарали бошқарилаётганлиги туфайли аҳоли ва хорижий сармоядорларнинг банкларга бўлган ишончи ортиши билан бирга, Давлатимиз раҳбарининг фармон ва қарорлари, ҳудудий ва бандлик дастурлари ижроси жойларда сифатли бажарилмоқда.

Тадбирда Президентимиз фармонида белгиланган вазифалар ижросининг таъминланиши банк тизимида ишбилармонлик муҳитининг тубдан яхшиланишига, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг мамлакат иқтисодиётидаги роли ва улуши янада ортишига, янги иш ўринлари яратилиши, пировардида халқимиз фаровонлигини янада юксалтиришга хизмат қилиши қайд этиб ўтилди.

Бекзод АҚРОМОВ.

Банк ва мижоз ўртасидаги муносабатлар қайта кўриб чиқилмоқда

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан кичик бизнес вакиллари, фермерлар, хусусий тадбиркорлар, коллеж битирувчилари иштирокида мамлакатимиз Президентининг 2015 йил 15 майдаги «Хусусий мулк, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ишончли ҳимоя қилишни таъминлаш, уларни жадал ривожлантириш йўлидаги тўсиқларни бартараф этиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармонида илгари сурилган талабларни бажариш масалаларига бағишланган анжуман ташкил этилди.

Унда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари, республика Бош прокуратураси, Хотинқизлар қўмитаси, Савдо-саноат палатаси, Ўзбекистон касаба уюшмалари федерацияси кенгаши, тижорат банклари мутасаддилари ва бошқа манфаатдор ташкилотлар вакиллари иштирок этди.

– Мазкур ҳужжат хусусий мулкнинг иқтисодиётдаги ролини ошириш, ишбилармонлар олдида турган тўсиқ ва чекловларга барҳам бериш, уларнинг янада эркин фаолият юритиши учун қулай ишбилармонлик муҳити яратиб бериш борасидаги ишларни янги босқичга олиб чиқишга қаратилгани билан аҳамиятлидир, – деди **Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Тижорат банкларининг инвестиция портфелини мониторинг қилиш департаменти директори Азамат Қосимов**. – Соҳа вакиллариининг ишончли ҳимоясини таъминлаш, уларнинг истиқболига ҳалал берувчи тўсиқларни бартараф этиш бўйича тўртта асосий йўналишли 33 та аниқ чора-тадбир-

ни амалга ошириш белгиланган комплекс дастур тасдиқланди. Тадбиркорликнинг жадал ривожланиши учун зарур шарт-шароитлар ва имкониятлар яратилмоқда, уларни ташкил этиш ва фаолиятини йўлга қўйиш тартиби янада соддалаштирилмоқда, маъмурий ва жиноий қонунчиликни либераллаштириш орқали тадбиркорликка янада кенг эркинлик берилмоқда. Шундан келиб чиқиб, банк ва мижоз ўртасидаги муносабатларни белгиловчи меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар қайта кўриб чиқилади.

Марказий банк банк тизими ва тадбиркорлик субъектлари ўртасидаги ҳуқуқий-меъёрий муносабатларни замон талабларига мослаштиришга киришди. Бунинг учун авваламбор, фармон мазмун-моҳиятини банк ходимлари ва мижозларига батафсил тушунтириш, уларнинг масъулиятини ошириш учун жойларда семинарлар ташкил этмоқда.

Марказий банк Халқ банки, тегишли вазирликлар ва Давлат солиқ қўмитаси билан биргаликда юридик шахслар ўз ходимларининг жамғариб бориладиган

пенсия ҳисоб рақамига тўловларни ўтказиш тартибини соддалаштириш, жамғариб бориладиган пенсия тизимининг электрон маълумотлар базасини янада такомиллаштириш борасида иш олиб бормоқда.

Таъкидландики, банк ва мижоз ўртасидаги муносабатлар буткул янгича манзара касб этади. Тадбиркорлик субъектларига давлат хизматлари кўрсатиш тамойиллари Интернет тармоғи орқали кенгайтирилиб борилади. Бундай чоралар тизимда бюрократик тўсиқларга барҳам беради, очиқлик ва шаффофликни таъминлайди. Марказий ва тижорат банкларининг расмий веб-сайтларида бизнес мулоқотларни электрон платформада ташкил этиш, ҳар қандай зиддиятли масалани зудлик билан ечиш имкониятлари мавжуд.

Марказий банкда қабул қилинажак меъёрий ҳужжатларни кучга киришдан аввал ўз расмий веб-сайтига жойлаштириш, киритилаётган ўзгаришларга мижозларнинг фикрларини билиш ва ўрганиш амалиёти йўлга қўйилган.

Тадбирда таъкидланганидек, Президентимизнинг мазкур фармони мамлакатимизда хусусий мулк ва хусусий тадбиркорликни жадал ривожлантиришга зарур шарт-шароит ва имкониятлар яратида, бизнес муҳитни яхшилади ва тадбиркорлик тузилмаларининг кредит ресурсларидан фойдаланиш имкониятларини кенгайтиради.

Камол НУРИЕВ.

OBOD MANZILLAR

Намунавий уй-жойлар ва имтиёзлар

Замонавий ва қулай шарт-шароитларга эга бўлган намунавий уй-жойлар бугун юртимизнинг барча ҳудудларида барпо этилиб, ўз номига мувофиқ равишда қишлоқларимиз кўркига кўрк қўшмоқда.

Эътиборлиси, ушбу турдаги уй-жойларга эга бўлишни истаган фуқаролар учун ҳукуматимиз томонидан қатор имтиёзлар берилган. Хусусан, намунавий лойиҳалар асосидаги уй-жойларни олишда фуқароларга уларнинг ўз маблағларидан ташқари тижорат банкларининг ипотека кредитлари ҳам жалб қилинмоқда. Ушбу тарздаги кредитлар банк муассасаларининг марказлаштирилган маблағлари ҳисобидан узоқ муддатга имтиёзли равишда ажратилиши белгиланган.

Жумладан, ипотека кредитлари 15 йил муддатга 3 йиллик имтиёзли давр билан дастлабки 5 йилда 7 фоиз, қолган 10 йилда Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг қайта молиялаш ставкасига тенг миқдорда устама ҳақи тўлаш шarti асосида ажратилади.

Намунавий лойиҳалар асосида қуриладиган уй-жойлар учун кредит олган жисмоний шахслар ва уларга шерик бўлган қарздорларнинг (ота-

онаси, турмуш ўртоғи, фарзандлари) солиққа тортиладиган иш ҳақи ва бошқа даромадлари имтиёзли кредит маблағлари ва улар бўйича ҳисобланган фоизларни қоплашда даромад солиғидан озод қилинади.

Бундан ташқари, уй-жой олувчи фуқаро (якка тартибдаги уй-жой қурувчи) билан «Қишлоқ қурилиш инвест» инжиниринг компанияси ўртасида уй-жой қуришга буюртмачи вазифасини амалга ошириш тўғрисида шартнома имзолангандан кейин унга ер участкаси ту-

қадар мулк солиғи тўлашдан озод қилинди.

Маълумот ўрнида айтиб ўтамиз, жорий йилда Давлатимиз раҳбарининг «2015 йилда Қишлоқ жойларда намунавий лойиҳалар бўйича якка тартибдаги уй-жой қурилиши дастури ва 2016 йилги қурилишнинг асосий параметрлари тўғрисида»ги 2282-сонли (2015 йил 7 январь) Қарори билан 2015 йилда қишлоқ жойларда намунавий лойиҳалар бўйича якка тартибдаги уй-жойлар, ташқи муҳандислик ва транспорт коммуникациялари, ижтимоий ва бозор инфраструктураси объектларини қуриш Дастури маъқулланган бўлиб, унга мувофиқ, республикаимизнинг 149 та қишлоқ туманларидаги 292 та ер массивида умумий майдони 1682,3 минг кв.метр бўлган умумий қиймати 1760,0 млрд. сўмлик 12 000 та якка тартибдаги уй-жой қурилиши режалаштирилган. Дастур бўйича ушбу уй-жойлар қурилишини молиялаштириш «Қишлоқ қурилиш банк» акциядорлик-тижорат банки, Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки ҳамда «Ипотека-банк» акциядорлик тижорат-ипотека банки томонидан олиб борилиб, унга шунингдек, Осиё тараққиёт банки ва Ислон тараққиёт банкларининг маблағлари ҳам жалб қилинмоқда.

Назира МАВЛОНОВА.

Зарафшонлик ёш оилаларга замонавий уйлар

Навоий вилояти Зарафшон шаҳрида ёш оилалар учун барпо этилган 64 хонадонли «Камолот» уйи фойдаланишга топширилди.

Президентимиз раҳнамолигида ёшлар камолотига қаратиладиган алоҳида эътибор юксак самаралар бермоқда. Айниқса, жойларда барпо этиладиган замонавий массивлар, ёш оилалар учун бериладиган имконият ва имтиёзлар ёшларимизда бугунги ҳаётдан мамнунлик, эртанги кунга ишонч туйғусини мустаҳкамламоқда.

Навоий вилояти, жумладан, Зарафшон шаҳрида ҳам аҳоли, айниқса, ёш оилаларни қўллаб-қувватлаш, уларнинг турмуш шароитларини янада яхшилашга кўмаклашиш мақсадида тизимли ишлар олиб борилаётир. Президентимизнинг 2014 йил 6 февралдаги «Ўзбекистон Республикасида ёшларга оид давлат сиёсатини амалга оширишга қаратилган қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Қарори бу борадаги ишларни янги босқичда давом эттиришда муҳим дастуриламал бўлмоқда.

– Шаҳримизда замонавий ёшлар шаҳарчаси бунёд бўлди, десак муболаға бўлмайди, – дейди «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати Зарафшон шаҳар кенгаши раиси Учқун Бобоев. – 2014 йилда Навоий кон-ме-

таллургия комбинати тизимидаги корхона ва ташкилотларда меҳнат қилаётган ёш оилалар учун 40 ва 48 хонадонли кўп қаватли уйлар қурилиб, фойдаланишга топширилди. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2014 йил 8 сентябрдаги «Мамлакатнинг ижтимоий ҳаётида фаол қатнашаётган ёш оилаларни уй-жой билан таъминлашни янада қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори ижроси доирасида бугун ўз эгаларига топширилган 64 хонадонли замонавий «Камолот» уйи қад ростлаб, мўъжазгина ёшлар шаҳарчасига айланди.

Миллий ва замонавий архитектура ечимлари асосида бунёд этилган бинода икки ва уч хонали квартиралардаги шароитлар ёш оилаларга манзур бўлмоқда.

– Бундай замонавий уйга кўчиб ўтганимиздан жуда хурсандмиз, – дейди Аҳад Ҳамроев. – Хоналар кенг, ёруғ ва шинам. Энг муҳими, аёллар, ёш оилалар учун нимаки зарур бўлса, барчаси мавжуд. Бундай эътибор ва ғамхўрлик учун Юртбошимиздан миннатдоримиз.

ЎЗА.

«Камолот» уйлари истеъдодли ёшларга

Пойтахтимизнинг Учтепа туманидаги Тинчликобод маҳалласида «Камолот» уйлари қуриб фойдаланишга топширилди. Ҳар бири 32 хонадондан иборат иккита тўрт қаватли замонавий уйда эндиликда мамлакатимиз ижтимоий ҳаётида фаол қатнашаётган, фан, таълим, маданият ва спорт соҳаларида юксак натижаларга эришган ёшлар истиқомат қилади.

Президентимиз Ислон Каримов раҳнамолигида ёшларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлаш, уларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, айниқса, ёш оилаларга ғамхўрлик кўрсатиш давлатимиз сиёсатининг устувор йўналишларидан бири бўлиб келмоқда.

Давлатимиз раҳбарининг 2014 йил 6 февралдаги «Ўзбекистон Республикасида ёшларга оид давлат сиёсатини амалга оширишга қаратилган қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Қарори навқирон авлодни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантириш, уларнинг жамият

ҳаётида янада фаол иштирок этиши ва ҳеч кимдан кам бўлмаган инсонлар бўлиб ўрин эгаллашида дастуриламал бўлмоқда.

Ушбу қарор асосида тасдиқланган дастурга мувофиқ мамлакатимизнинг ҳар бир ҳудудида иккитадан «Камолот» уйлари қуриш, уларни фаол ёш оилаларга имтиёзли кредит асосида бериш, бу турар жойлар негизда келгусида «Камолот» шаҳарчалари барпо этиш кўзда тутилган.

Мазкур ҳужжат ижросини таъминлаш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг

2014 йил 8 сентябрда «Мамлакатнинг ижтимоий ҳаётида фаол қатнашаётган ёш оилаларни уй-жой билан таъминлашни янада қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори қабул қилинди.

Унда Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳрида «Камолот» уйлари қуриш ҳамда фойдаланилмаётган ва қурилиши тугалланмаган объектларни кўп квартиралар уйлар сифатида реконструкция қилиш, Марказий банкнинг қайта молиялаштириш ставкасига тенг бўлган фоизли ставкада ипотека кредити асосида ёш оилаларга мулк қилиб бериш тартиби белгиланган. Эътиборлиси, тижорат банклари томонидан ёш оилаларга квартира сотиб олиш, якка тартибда уй қуриш ёки уни реконструкция қилиш учун бериладиган ипотека кредитларидан фарқли равишда «Камолот» уйларидаги квартиралар 20 йилга кредитга бери-

лади, унинг дастлабки 5 йили имтиёзли давр ҳисобланади, бошланғич бадал талаб қилинмайди.

Тинчликобод маҳалласида қад ростлаган кўп қаватли уйлар ҳам ана шу хайрли ишнинг маҳсулидир.

– Ёш оилаларнинг ўз уйига эга бўлиши уларнинг келгуси ҳаётида муҳим аҳамият касб этади, – дейди «Нихол» мукофоти совриндори Ирода Исмоилова. – Юртбошимизнинг ёшларга кўрсатаётган эътибори ва ғамхўрликлари туфайли биз ҳам ўз уйимизга эга бўлдик, бундан беҳад мамнунмиз.

«Камолот» уйлари топшириш маросимида навқирон авлод учун кўрсатиладиган бундай ғамхўрлик йигит-қизларимизнинг Ватан равнақи йўлида сидқидилдан меҳнат қилиши, ўқиб-изланиши учун улкан рағбат бўлиб хизмат қилиши таъкидланди.

ЎЗА.

BANK FAOLIYATI

«Standard&Poor's»: банк тизимидаги ижобий ўзгаришлар эътирофи

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

«Standard&Poor's» экспертларининг фикрича, банк тизимининг барқарор ресурс базаси ва тегишли банк назорати иқтисодий ўсишдаги ижобий омиллардир. Бу ҳолни рейтинг агентлигининг Молиявий институтлар директори ўринбосари Анастасия Турдиева шундай изоҳлайди: «Биз Ўзбекистон банк тизимининг капиталлашиш даражаси ва ликвидлигини ошириш, Базель III талабларини жорий этишга қаратилган Давлат раҳбарининг май ойида имзоланган 2344-сонли қарори билан танишмиз. Биз бу ташаббусни ижобий баҳолаймиз, чунки Ўзбекистон банк тизимининг капиталлашишини доимо муқобил тарзда деб баҳолаб келганмиз, биринчи навбатда, бу банклар ўз даромадларини ошириши мумкин бўлган активлар ўсиши юқори суръатларда давом этмоқда. Бундан ташқари, капиталлашувга давлатнинг банклар иштирокидаги йирик инвестицион лойиҳалари катта таъсир ўтказмоқда. Ҳар бир юрисдикцияда Марказий банклар мамлакатда истифода этила-

МДҲга аъзо айрим мамлакатлар рейтингининг ёмонлашуви фонида Ўзбекистон банк тизимининг иқтисодий рискка таъсирчанлиги «барқарор» деб баҳоланмоқда.

Банк тизимининг молиявий барқарорлигини мустаҳкамлашга қаратилган аниқ мақсадли чоралар банк тизимининг жами капиталини сўнги беш йилда 2 мартадан ошиқроқ, ўтган йилнинг ўзида эса 25 фоиз ўсишини таъминлади. Банк тизими капиталининг етарлилик даражаси 24 фоизни ташкил этади ва бу кўрсаткич халқаро стандартлардан (8 фоиз) 3 барабар кўпдир.

Таъкидландики, Марказий банк томонидан банк тизимида амалга оширилаётган изчил ислохотлар ва самарали банк назоратининг олиб борилиши, жумладан, активлар сифати, кредит портфелини диверсификация қилиш, капиталнинг етарлиги ва ликвидлик кўрсаткичлари устидан доимий мониторинг ўрнатилиши мамлакат тижорат банкларининг барқарор фаолият юритишига етарлича шарт-шароит яратмоқда.

диган талабларнинг бажарилиш графиги ва минимал кўрсаткичларини мустақил ҳал этадилар. Биз Марказий банк қабул қиладиган меъёрларни сабрсизлик билан кутмоқдамиз ва умид қиламизки, талаблар жорий этилгунга қадар банкларнинг бу меъёрларни бажаришга тайёрлиги тесдан ўтказилади».

Марказий банк томонидан банк назорати Халқаро валюта жамғармаси, Жаҳон банки ва банк назорати бўйича Базель кўмитасининг тавсияларига мувофиқ илғор халқаро тажрибалар асосида узлуксиз ва ўз вақтида такомиллаштирилиб боришмоқда.

Бобур САТТОРОВ.

Янги мини-банк очилди

«Микрокредитбанк» акциядорлик-тижорат банки Тошкент шаҳрининг Шайхонтохур туманида янги «Ўрда» мини-банкни ишга туширди.

Муассасанинг мазкур ташаббуси мамлакатимизда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликка қаратилаётган эътиборни янада қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантириш ҳамда пойтахтимизда фаолият юритаётган соҳа субъектларига яқиндан хизмат кўрсатиш мақсадида амалга оширилди. Зеро, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликка оид лойиҳаларни молиялаштириш «Микрокредитбанк» АТБ фаолиятининг стратегик вазифаларидан ҳисобланади.

Таъкидлаш жоиз, бугунги кунда мазкур банкнинг республикамиз минтақалари бўйлаб 85 та филиали ва 140 та мини-банк мавжуд бўлиб, улар орқали қарийб 290 мингта мижозга хизмат кўрсатиб келмоқда. Касб-хунар коллежлари битирувчиларидан тортиб, оилавий ва яқка тартибдаги тадбиркорлар, йирик ва

кичик ишлаб чиқариш ҳамда хизмат кўрсатиш корхоналари вакиллари, деҳқону хунарамандлардан таркиб топган мижозларга муассаса томонидан жорий йилнинг ўтган даврида 705,7 млрд. сўм миқдорида кредитлар ажратилди. Жумладан, ушбу маблағларнинг 18,3 млрд. сўми ёшларнинг бизнес-режаларини амалиётга татбиқ этишга йўналтирилган бўлса, 36,3 млрд. сўмлик сармоя хотин-қизлар тадбиркорлигини ривожлантиришга жалб қилинди.

«Микрокредитбанк» АТБ бундан кейин ҳам иқтисодиётнинг етакчи кучига айланган хусусий тармоқни молиявий қўллаб-қувватлашни кучайтиришни мақсад қилган. Бу борада янги ташкил этилган мини-банк ҳам муносиб ҳисса қўшиб боради.

Ширин БАЙСЕНОВА.

Банк мижоз учун

Мамлакатимиз молия бозорининг етакчиларидан бири бўлган «Ўзсаноатқурилишбанк» акциядорлик-тижорат банки ўзининг иқтисодий имкониятларини мустаҳкамлаш, хусусан, капиталлашув даражасини оширишда давом этиб, миллий иқтисодиётни таркибий ўзгартириш, республикада инвестиция ва ишбилармонлик муҳитини ривожлантиришда фаол иштирок этмоқда.

Чунончи, жорий йилнинг 1 июль ҳолатига кўра, банкнинг умумий капиталы 762,9 млрд. сўми (жорий йил бошига нисбатан ўсиш 35,3 млрд. сўм), устав капиталы эса, 622,5 млрд. сўми ташкил этди. Ушбу даврда муассаса активлари ҳажми 8 191,2 млрд. сўми ташкил қилиб, бу кўрсаткич ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 14 фоизга ўсди.

Ўз навбатида, ҳисобот даврида «Ўзсаноатқурилишбанк»нинг кредит қўйилмалари ҳам сезиларли даражада ўсиши кузатилди. Қўйилмалар ҳажми 6 516 млрд. сўми ташкил қилиб (ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 1 053,6 млрд. сўм ёки 19 фоизга ўсган), улар йирик саноат тармоқлари билан бир қаторда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришга, хусусан, маҳаллий хомашё негизда тайёр маҳсулот ишлаб чиқаришни рағбатлантириш, бунинг учун корхоналарни доимий айланма маблағлар билан таъминлаш ҳамда техник модернизациялашга, шунингдек, улар орасида иқтисодий ноқобил ҳолатга дуч келган субъектларнинг

ишлаб чиқариш қувватини қайта тиклашга йўналтирилди. Мисол тариқасида келтириб ўтадиган бўлсак, жорий йилнинг 6 ойи давомида банк биргина ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурига мувофиқ, умумий қиймати 37,7 млрд. сўмга тенг бўлган 138 та лойиҳани молиялаштиришга эришди. Натижада саноат тармоғида 53 та, хизмат кўрсатиш соҳасида 52 та ҳамда қишлоқ хўжалиги соҳасида 33 та лойиҳа ишга тушиб, 1300 га яқин янги иш ўрни яратилди.

Таъкидлаш жоиз, «Ўзсаноатқурилишбанк» асосий кўрсаткичларидаги ўсиш тенденцияларининг бундай барқарор боришини республика молия бозорида муҳим широрга айланган «Мижоз банк учун эмас, банк мижоз учун» тамойилининг мазкур муассаса фаолиятида тўла акс этаётгани билан изоҳлаш мумкин. Бугун мазкур банк жўғрофик томондан юртимизнинг барча ҳудудларини кенг қамраб олган. Муассасанинг жойлардаги 44 та филиали, 41 та мини-банк, 51 та жамғарма

кассаси ҳамда 160 га яқин бошқа тўлов шохобчалари давр талаблари асосида тўлиқ жиҳозлантирилган, ахборот-коммуникация технологиялари ҳамда дастурлари билан таъминланиб, уларнинг даврий равишда янги-ланиб бориши йўлга қўйилган.

Шунингдек, банкда доимий равишда барча молиявий хизматлар мижозлар талаб ва истаклари доирасида шакллантирилиши бўйича чуқур изланишлар олиб борилади. Жумладан, пластик карталар асосидаги хизматлар кенгайтирилмоқда, амалдаги депозитлар қайта сараланиб, улар жозибдорлиги оширилмоқда.

Бундан ташқари, мазкур банкда муассаса фаолиятининг самарадорлигини оширишда кадрлар сиёсати ҳам алоҳида эътибор қаратилган. Бу борада раҳбарият тизимдаги барча ходимларни босқичма-босқич малака оширишга жалб қилиб, билимга чанқоқ, ўз иқтисодий билим ва даражаларини юксалтиришга қизиқиш билдирган ёшларни қўллаб-қувватламоқда.

Эъзоз КАМОЛОВА.

Истеъмолчиларга сархил мевалар

Богот туманидаги «Бахт ҳаракат меваси» МЧЖда сифими 500 ва 1000 тонналик иккита совуткич ишга туширилди.

Бу лойиҳалар учун 3 млрд. сўм миқдорида маблағ сарфланди. Шундан 1 млрд. 241 млн. сўми «Ипотека-банк» кредити ҳиссасига тўғри келди.

Бу ерда олма, нок, беҳи, ўрик, шафтоли, анор каби кўплаб меваларни, картошка, сабзавотларни йил даво-

мида сифатли сақлаш ҳамда уларни сархил ҳолатда истеъмолчиларга етказиб бериш имконияти яратилди.

Айни вақтда корхонада сифими 500 тонналик яна битта совуткич қуриляпти.

«Туркистон-пресс» НАА.

BANDLIK

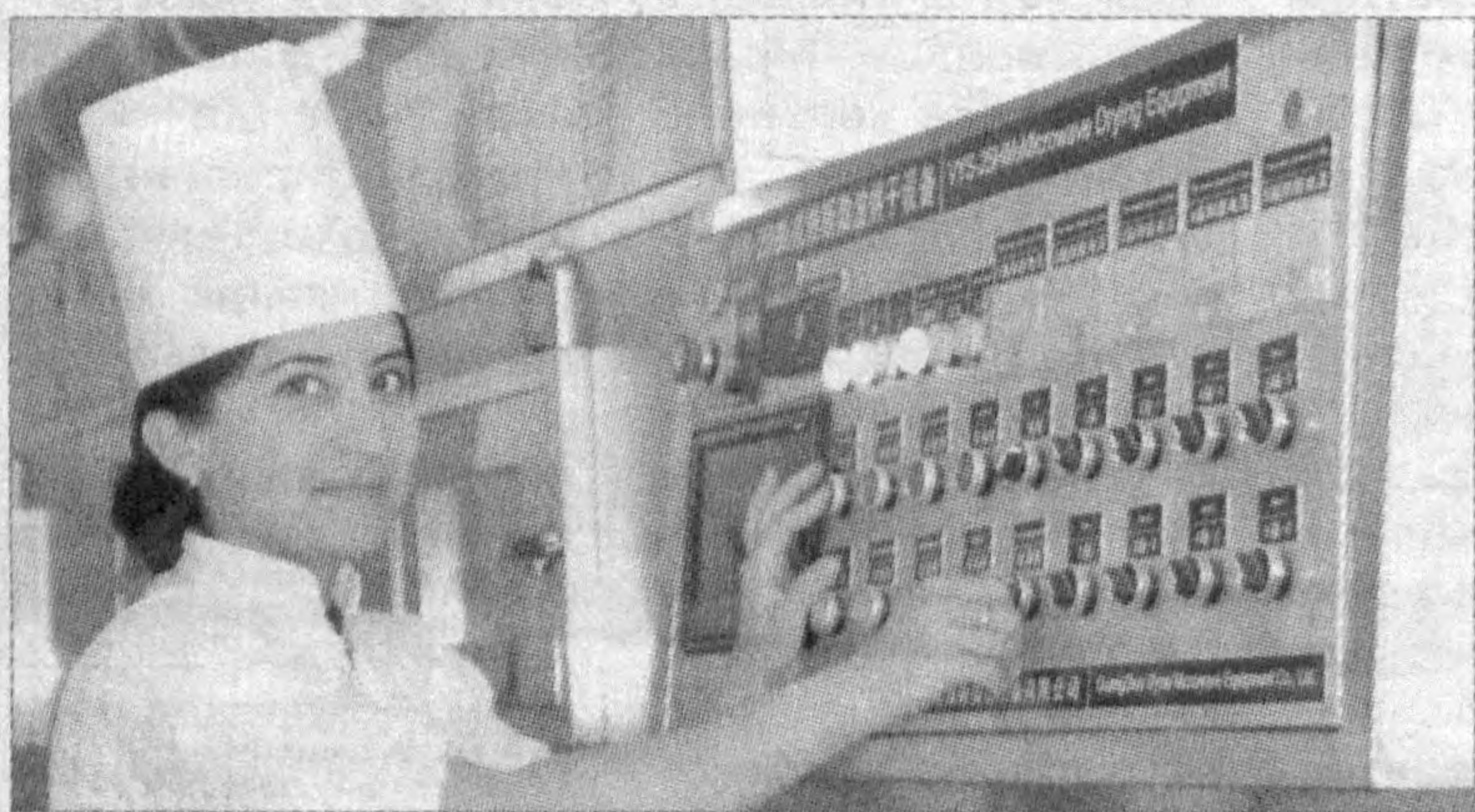
Импорт ўрнида, экспортга муносиб

Мамлакатимиз иқтисодиётини барқарор ривожлантириш, импорт ўрнини босувчи ва экспортга мўлжалланган рақобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқаришни қўллаб-қувватлашда маҳаллийлаштириш дастурининг аҳамияти тобора ортиб бормоқда.

Мазкур йўналишда амалга оширилаётган ишлар туфайли бугунги кунда ишлаб чиқаришнинг барча соҳаларида маҳаллий хомашё ва минерал ресурслардан фойдаланган ҳолда ички ва ташқи бозор талабларига жавоб берадиган маҳсулотлар ишлаб чиқарилмоқда. Шу билан бирга, ички тармоқ ва тармоқлараро, кичик бизнес субъектлари ва йирик саноат корхоналари ўртасидаги кооперация алоқалари мустаҳкамланмоқда.

ги учун белгиланган 16 корхонанинг 34 лойиҳаси бўйича 38 млрд. сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Маҳсулот сотиш ҳажми 13 млрд. 600 млн. сўмни ташкил этиб, 24 минг 700 долларлик экспорт амалга оширилди. Маҳаллийлаштириш дастурининг бажарилиши натижасида 60 янги иш ўрни яратилди.

Президентимизнинг 2014 йил 4 февралдаги 2014-2016 йилларда тайёр маҳсулотлар, бутловчи буюмлар

Президентимизнинг 2015 йил 11 февралдаги 2015-2019 йилларда тайёр маҳсулотлар, бутловчи буюмлар ва материаллар ишлаб чиқаришнинг маҳаллийлаштириш дастури тўғрисидаги қарори бу борада муҳим аҳамият касб этади.

Жорий йилда Самарқанд вилоятидаги 24 корхона томонидан 60 лойиҳа амалга оширилиши ва 288 млрд. сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилиши режалаштирилган.

Корхоналарда ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ошириш, нуқсонли ва сифатсиз маҳсулотлар тайёрланишининг олдини олиш мақсадида табиий газ ва электр энергияси таъминотида юзага келиши мумкин бўлган муаммоларга барҳам берилди. Натижада жорий йилнинг ўтган даврида вилоятда қуюлтирилган сут, автотранспорт воситалари мотор ёғи, болалар пластмасса ўйинчоқлари, замонавий газ плиталари, полимер елим каби янги турдаги маҳсулотлар ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Ушбу маҳсулотларни сотиш бозорини кенгайтириш, тадбиркорлар ўртасидаги ҳамкорлик алоқаларини мустаҳкамлаш мақсадида жорий йилнинг 2-3 апрель кунлари вилоятимизда ўтказилган Халқаро саноат ярмаркаси ва Кооперация биржасида 72 млрд. сўмликдан ортиқ шартномалар тузилишига эришилди.

Йилнинг дастлабки чора-

ва материаллар ишлаб чиқаришнинг маҳаллийлаштириш дастури тўғрисидаги қарори асосида дастурга киритилган корхоналарда ҳам истиқболли лойиҳалар ҳаётга татбиқ этилмоқда. Бу борада «Идеал электролюкс», «Самарқанд бурғу асбоби», «Сам Силвер Пласт» корхоналарида амалга оширилаётган ишлар эътиборлидир. Жумладан, уч турдаги бурғу коронкалари ишлаб чиқариш бўйича дастурга киритилган Самарқанд шаҳридаги «Самарқанд бурғу асбоби» акциядорлик жамиятида йилнинг биринчи чорагида буюртма асосида икки мингта маҳсулот тайёрланиб, Олмалик кон-металлургия комбинати-га етказиб берилди. Самарқанд шаҳридаги «Идеал электролюкс» ва Ургут туманидаги «Сам Силвер Пласт» масъулияти чекланган жамиятларида ишлаб чиқарилаётган замонавий газ плиталари ва электр духовкаларга ҳам талаб тобора ортиб бормоқда.

Бугунги кунда юртимизда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг хорижда ҳам ўз буюртмачилари борлиги ва мамлакатимиз экспорт салоҳиятининг ошиб бораётгани, мазкур йўналишнинг ўзида ҳар йили минглаб янги иш ўрни яратилаётганини ҳисобга олсак, маҳаллийлаштириш дастури узоқни қўзлаб аниқ режалар асосида ишлаб чиқилгани ва юксак самаралар бераётганини кўрсатади.

Коллеж битирувчилари иш билан таъминланади

Касб-ҳунар коллежлари битирувчилари учун ўқув йили якунланиб, улар ҳаётида янги давр бошланмоқда. Айни пайтда барча касб-ҳунар коллежларида битирувчиларни иш билан таъминлаш бўйича учрашув ва семинарлар ташкил этилиб, ташкилот ва корхоналар вакиллари бўш иш ўринлари ва меҳнат шароитлари билан таништирмоқда.

Президентимиз Ислон Каримов раҳнамолигида мустақиллик йилларида амалга оширилаётган кенг қўламли ислохотлар ўрта махсус касб-ҳунар таълимига бўлган ёндашувни тубдан ўзгартирди. Бу борада ишлаб чиқилган «таълим – ишлаб чиқариш» тизими касб-ҳунар коллежларида таълим-тарбия сифатини ошириб, битирувчиларнинг иш билан таъминланиши учун ҳам кенг шароитлар яратмоқда.

Ўрта махсус касб-ҳунар таълими марка-зидан олинган маълумотларга кўра, жорий йилда касб-ҳунар коллежларини 33 мингдан зиёд ёш битиради. Айни пайтда уларни ишга жойлаштириш бўйича кенг қўламли ишлар олиб борилмоқда. Мутахассисларнинг фикрича, ишлаб чиқариш амалиёти аксарият битирувчилар учун келажақда ўз иш жойини эгаллаш имконини бераётир. Битирувчиларнинг 90 фоиздан ортиғи уч томонлама

шартнома тузиб, саноатнинг турли тармоқлари, коммунал хизмат кўрсатиш, хизмат ва сервис соҳаларида меҳнат қилади.

– «Global Platinum Service» корхонасида амалиёт ўтаб, бир неча ойдан буён механик-чи-лангар бўлиб ишляпман, – дейди **Тошкент авиасозлик касб-ҳунар коллежи битирувчиси Санжар Ўрмонов**. – Амалиётнинг биринчи кунидан корхонанинг тажрибали мутахассисига бириктирилдим ва ундан кўп нарсани ўргандим. Танлаган касбим менга жуда ёқади.

Мустақиллик йилларида мамлакатимизда яратилган ўрта махсус касб-ҳунар таълими миллий тизими ўз самарасини бераётир. Меҳнат бозорида талаб юқори бўлган замонавий касб ва мутахассисликни эгаллаган ҳар бир йигит-қиз ўзи учун муносиб ишга жойлашиб, салоҳиятини намоён этиши, шубҳасиз.

Ёшлар бандлиги доимий эътиборда

Президентимиз Ислон Каримов раҳнамолигида ёшлар, айниқса, касб-ҳунар коллежлари битирувчиларини иш билан таъминлашга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Бунда коллеж-ўқувчи-корхона ўртасида тузилаётган уч томонлама шартномалар муҳим аҳамият касб этмоқда.

Ёшлар бандлигини таъминлашда коллеж битирувчиларининг ишлаб чиқариш амалиётини корхоналарда ўтказиётгани ҳам кўл келаётир. Йирик саноат корхоналаридан бири – «Нукус текстиль» масъулияти чекланган жамиятида Нукус шаҳридаги касб-ҳунар коллежлари битирувчиларидан 123 нафари ишлаб чиқариш амалиётини ўтамоқда. Бўлғуси мутахассислар бу ерда ип-ка-лава йигириш, газлама тўқиш, бўйаш ва бичиш-тикиш сирларини ўрганмоқда.

Корхона мутасаддилари-

нинг таъкидлашича, амалиёт давомида ўзини кўрсатган ўқувчилар шу ерда ишда қолиш имконига эга бўлади. Айни пайтда корхонада меҳнат қилаётган 120 ишчининг аксарияти ёшлардир. Улар томонидан ишлаб чиқарилаётган юқори сифатли маҳсулотлар ички бозордан ташқари, Хитой, Россия, Польша, Украина ва Литва каби мамлакатларга экспорт қилинмоқда.

– Мақсадимиз касб-ҳунар коллежи битирувчиларини доимий иш билан таъминлашга кўмаклашиш, – дейди **Ўзбекистон истеъмол товарлари**

ишлаб чиқариш, савдо ва хизмат кўрсатиш ташкилотлари ходимлари касаба уюшмаси республика кенгашининг Қорақалпоғистон Республикаси бўйича масъул ташкилотчиси Қалжан Бекманова. – Соҳага яқин бўлган коллежларнинг битирувчилари шу ерда амалиёт ўтаб, иш ўрганмоқда. Амударё туманидаги «Amudaryotex» масъулияти чекланган жамиятида 167, Беруний туманидаги «Астра текстиль» масъулияти чекланган жамиятида 133 нафар коллеж битирувчиси ана шундай имкониятга эга бўлмоқда.

Коллеждан — корхонага

Наманган шаҳар бандликка кўмаклашиш ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш маркази, шаҳар ҳокимлиги, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати Наманган шаҳар кенгаши ҳамкорлигида ўтказилган бўш иш ўринлари ярмаркасида асосий эътибор касб-ҳунар коллежи битирувчилари бандлигини таъминлашга қаратилди.

«Намимпекстекстиль» масъулияти чекланган жамиятида ташкил этилган тадбирда шаҳарда фаолият кўрсатаётган 90 га яқин корхона, ташкилот ва муассаса 300 дан зиёд бўш иш ўрни билан иштирок этди.

– Бу гал ярмарканинг «Намимпекстекстиль» корхонасида ўтказилиши бежиз эмас, – дейди **шаҳар бандликка кўмаклашиш ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш маркази раҳбари Шухратжон Пўлатов**. – Корхона жамоасининг асосий қисмини ёшлар ташкил этади. Тадбирга жалб этилган коллеж битирувчиларининг бу ерда меҳнат қилаётган тенгдошлари фаолияти билан яқиндан танишуви касб танлашда муҳим аҳамият касб этади.

Иштирокчиларни корхонада яратилган шарт-шароитлар билан шу ерда амалиёт ўтаётган Наманган муҳандислик-технология институти магистрантлари Муниса Иброҳимова,

Мухаммаджон Тожибоев, Тошбулоқ саноат коллежи битирувчиси Зулхумор Лутфуллаеванинг таништириши кўпчилик ёшларда катта қизиқиш уйғотди.

Ярмаркада 150 га яқин ёш мутахассисга турли корхона ва ташкилотларда ишлаш учун йўлланма берилди. «Намимпекстекстиль» корхонаси битирувчилардан 35 нафарини иш билан таъминлаш юзасидан коллежлар маъмуриятлари ва битирувчилар билан уч томонлама шартномалар имзолади.

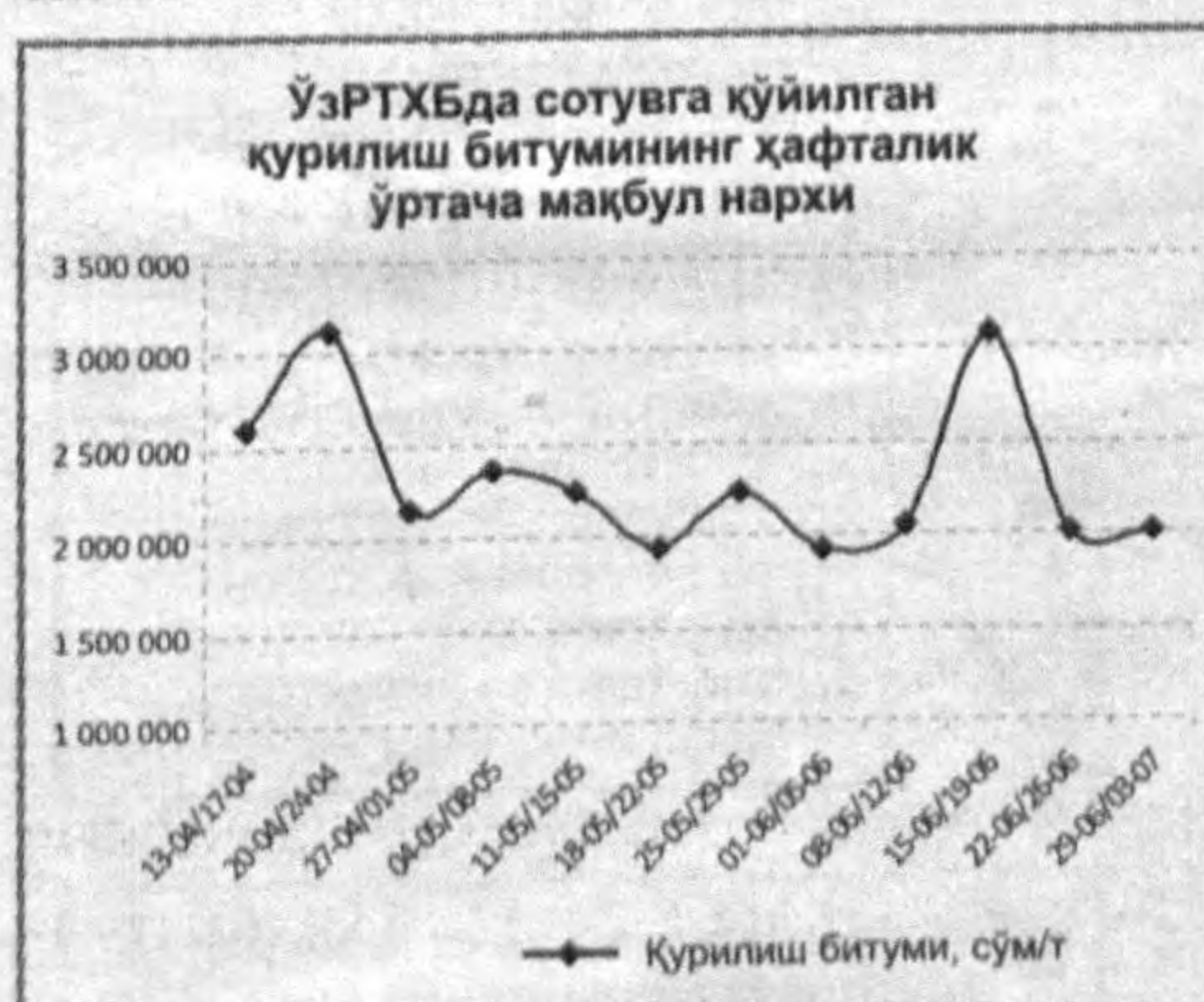
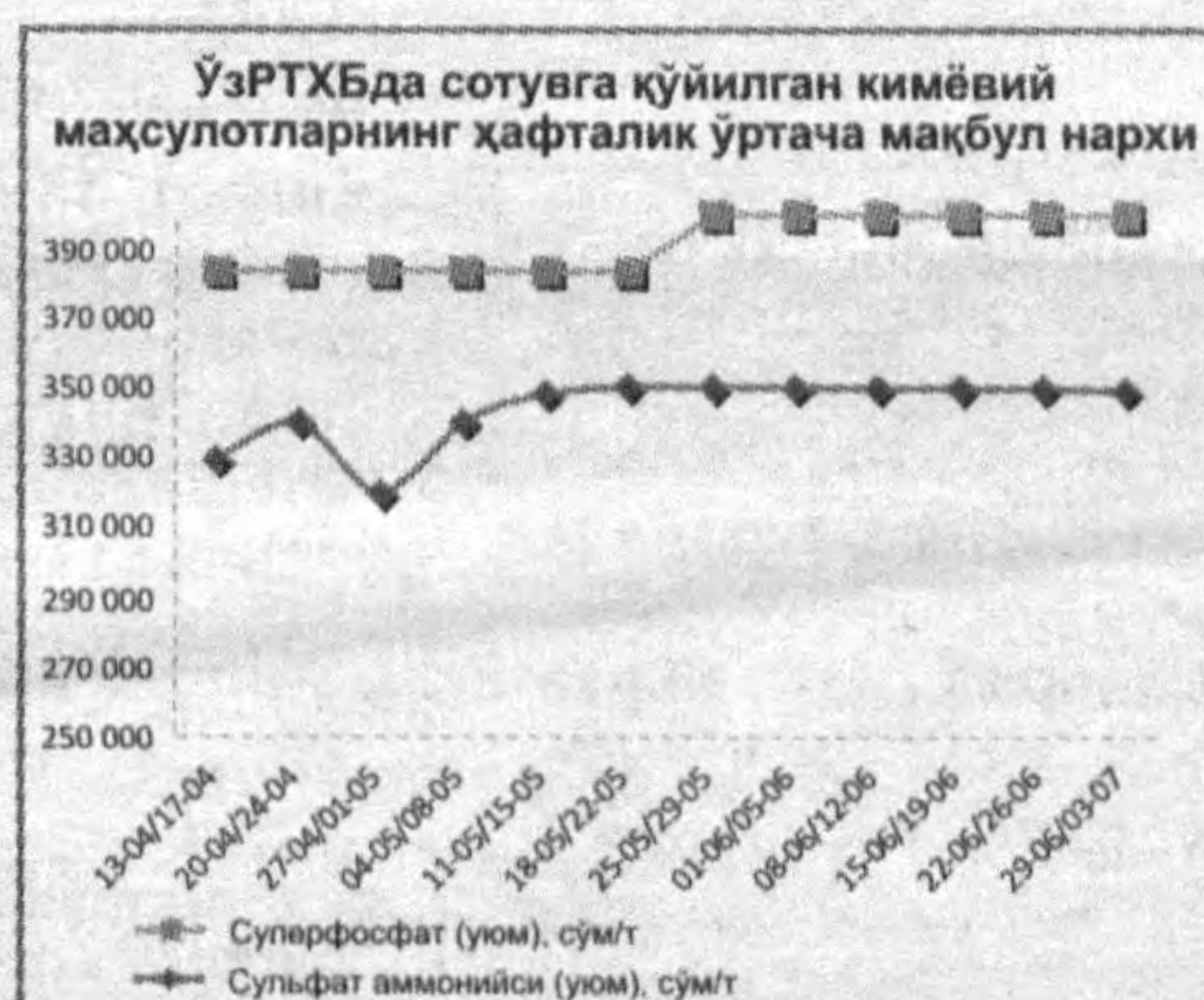
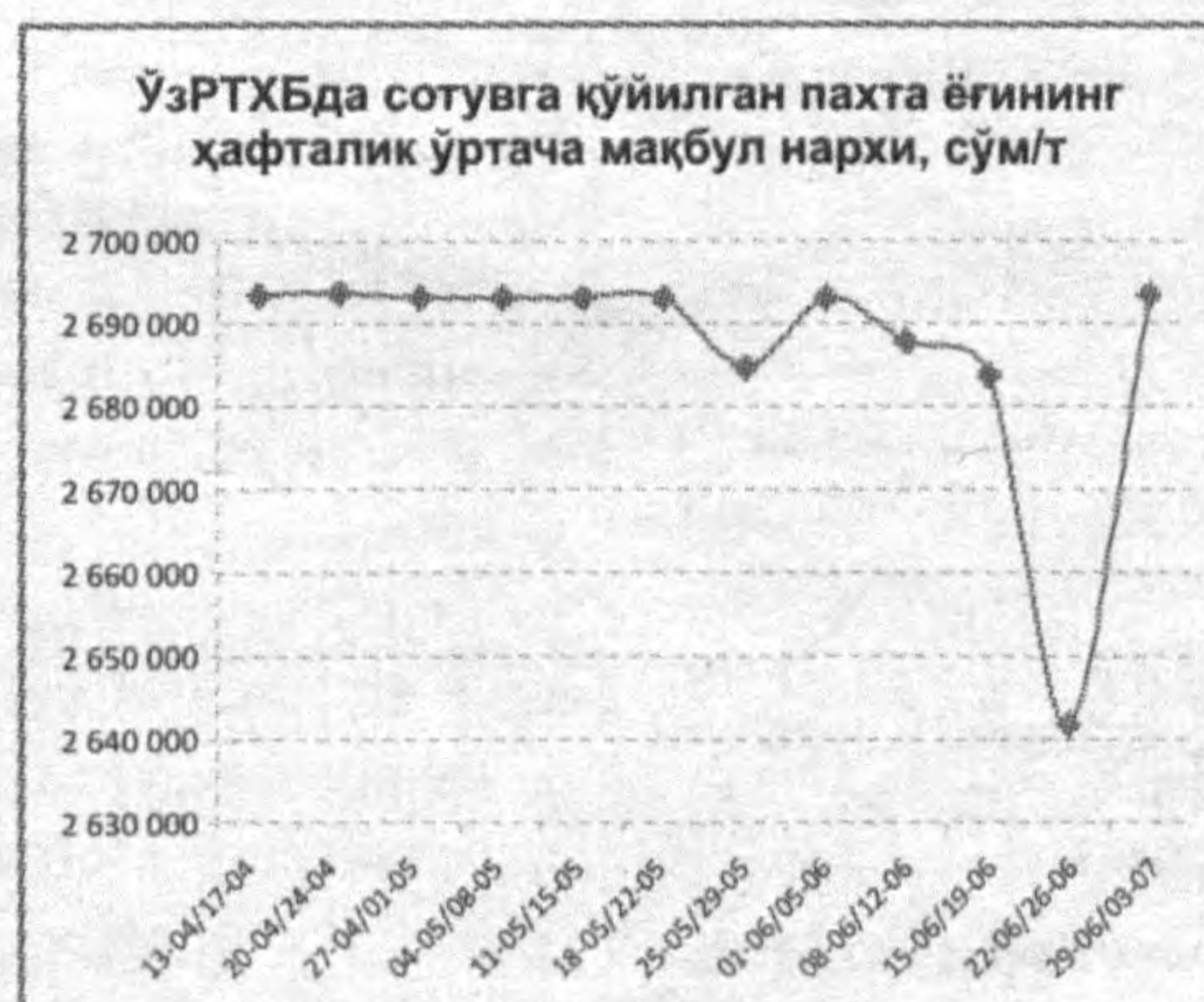
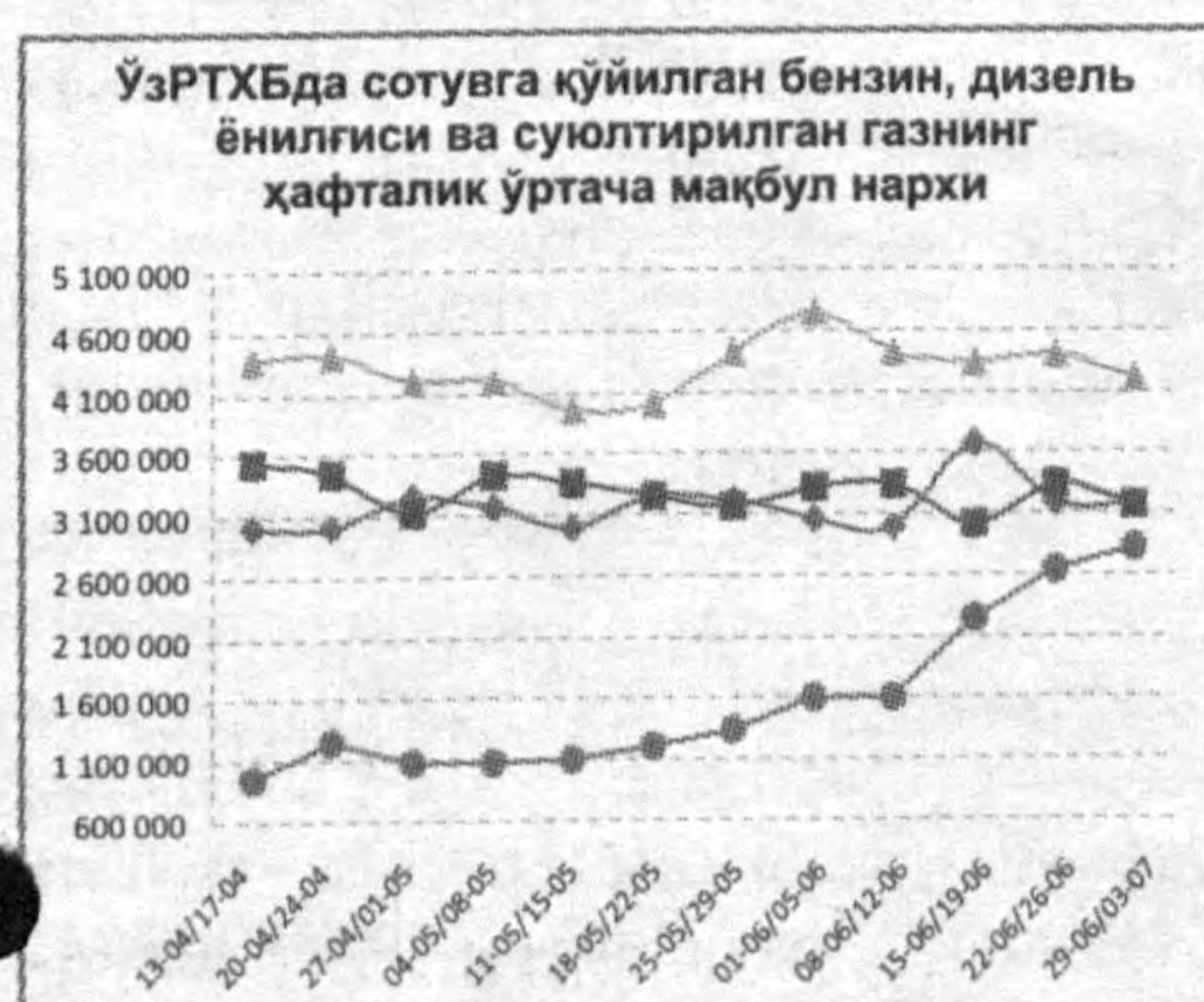
– Биз, ёшлар давлатимизнинг эътибори ва ғамхўрлигини ҳар қадамда ҳис этиб яшамоқдамиз, – дейди **Давлатобод енгил саноат касб-ҳунар коллежи битирувчиси Гулсанам Қушбекова**. – Мен ўқув амалиётини ушбу корхонада ўтадим ва мазкур ярмаркада шу ерда доимий ишлаш учун йўлланма олдим. Бундан жуда бахтиёрман.

ЎЗА материаллари асосида.

STATISTIKA

ЎзРТХБда сотувга қўйилган товарларнинг ҳафталик ўртача мақбул нархи

	20-04/ 24-04	27-04/ 01-05	04-05/ 08-05	11-05/ 15-05	18-05/ 22-05	25-05/ 29-05	01-06/ 05-06	08-06/ 12-06	15-06/ 19-06	22-06/ 26-06	29-06/ 03-07
Пахта ёғи, сўм/т	2 693 740	2 693 222	2 693 222	2 693 126	2 693 168	2 684 810	2 693 196	2 687 807	2 683 659	2 641 778	2 693 330
Бугдой уни олий нав, сўм/т	1 245 271	1 238 794	1 250 258	1 262 008	1 247 508	1 268 320	1 295 658	1 266 658	1 250 791	1 272 894	1 238 790
Бугдой уни биринчи нав, сўм/т	895 297	878 503	905 672	889 354	895 750	890 058	906 822	906 344	896 693	890 044	899 868
Бугдой, ем учун 4 класс	588 703	588 703	588 703	588 703	583 379	583 401	583 401	583 401	583 401	583 401	583 401
Бугдой, ем учун 5 класс	522 714	543 656	543 656	543 656	517 158	543 282	543 282	543 282	529 921	522 918	545 489
Шакар	2 412 900	2 412 900	2 412 900	2 412 900	2 412 900	2 412 900	2 412 900	2 412 900	2 412 900	2 412 900	2 412 900
Бензин АИ-80, сўм/т	3 449 255	3 133 839	3 436 342	3 359 275	3 259 556	3 177 672	3 320 271	3 336 510	3 022 251	3 340 074	3 163 517
Бензин АИ-91, сўм/т	3 014 702	3 255 770	3 173 881	3 003 000	3 259 649	3 212 069	3 057 542	3 000 000	3 675 015	3 189 990	3 173 117
Дизель ёнилғиси, сўм/т	4 419 807	4 204 881	4 193 511	3 968 654	4 000 959	4 412 407	4 741 059	4 430 287	4 325 055	4 401 045	4 203 336
Суюлтирилган газ, сўм/т	1 252 121	1 079 731	1 086 488	1 099 264	1 223 762	1 355 438	1 615 571	1 600 496	2 238 555	2 648 717	2 806 302
Сояли шрот, сўм/т	3 960 000	3 960 000	3 960 000	3 960 000	3 960 000	3 960 000	3 960 000	3 960 000	3 960 000	3 960 000	3 960 000
Пахта чигити шроти, сўм/т	529 688	522 756	543 822	525 518	537 827	544 075	513 518	533 450	526 682	540 495	510 345
Пахта чигити шелухаси, сўм/т	255 809	254 819	257 112	250 493	258 064	257 693	252 407	255 263	253 464	253 240	242 956
Азот-фосфорли ўғит (қопда), сўм/т	694 082	694 089	702 460	693 717	726 579	728 131	727 433	727 429	728 760	723 185	723 460
Аммофос 44:10, сўм/т	1 098 711	1 098 711	1 098 711	1 098 711	1 284 104	1 284 104	1 284 104	1 284 104	1 284 104	1 284 104	1 284 104
Кальцийланган сода (қопда), сўм/т	795 872	809 081	846 210	803 649	912 313	962 586	883 583	953 603	1 491 471	1 096 440	1 682 827
Сульфат аммонияси (уюм), сўм/т	339 996	318 984	339 552	348 248	350 130	350 130	350 130	350 130	350 130	350 130	349 468
Суперфосфат (уюм), сўм/т	383 304	383 304	383 304	383 304	383 304	399 780	399 780	399 780	399 780	399 780	399 780
Арматура (СТ25-35ГС), сўм/т	2 318 243	2 318 243	2 525 489	2 525 489	2 652 583	2 652 583	2 777 142	2 777 142	2 755 351	2 755 351	2 757 778
Қурилиш битуми, сўм/т	3 123 247	2 158 444	2 370 408	2 252 437	1 938 491	2 239 628	1 919 285	2 053 826	3 089 293	2 012 205	2 012 205
Мис катанкаси, сўм/т	18 499 288	18 499 288	20 155 271	21 677 778	22 420 704	22 420 704	23 257 342	23 930 290	24 552 610	24 552 610	25 419 418
Полиэтилен (F-0120), сўм/т	7 393 688	7 393 688	7 393 688	7 637 675	7 637 675	7 637 675	8 176 065	8 176 065	8 176 065	8 176 065	9 737 735
Қўмир (2 БОМСШ 0-50), сўм/т	130 547	139 887	98 381	94 615	94 615	124 762	124 762	124 762	124 762	123 685	120 414
Цемент (М-400 Д-20), сўм/т	275 798	274 283	260 074	265 858	255 973	254 723	254 491	251 866	254 220	250 478	249 158
Шифер 8 тўлқинли, сўм/лист бирлигида	18 365	18 592	18 761	18 755	18 829	18 877	18 630	18 926	18 682	18 572	18 466

Ахборот ва статистика бўлими томонидан www.uzex.uz сайти материаллари асосида тайёрланди.

Иқтисодиётнинг реал сектори учун кредитлар

Жорий йилнинг биринчи чораги давомида банкнинг мазкур филиали кичик бизнес субъектларига 3420,2 млн. сўм миқдорида кредитлар тақдим этди. Ўтган йилнинг шу даври билан солиштирганда ажратилган кредитлар 1,3 барабар ошган. Шунингдек, банк филиали томонидан аёл тадбиркорларга ҳам молиявий кўмак берилмоқда. Банк кредитлари чорвачилик, паррандчилик йўналишидаги кичик хўжаликларни ривожлантиришда ва иссиқхоналарни

«Асака» давлат акциядорлик-тижорат банкнинг Асака филиали кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни кредитлаш, замонавий банк технологияларини жорий этиш ва интерактив хизматлар тузилмасини кенгайтиришга қаратилган ишларни давом эттирмоқда.

ташкил этишда кўл келди. «Асака» банк филиали касб-хунар коллежлари битирувчиларига 45,0 млн. сўм миқдорида кредитлар ажратди. Жорий йилда филиал ресурс базасини мустаҳкамлаш чоралари давом эттирилмоқда, ана шу мақсадда бўш пул маблағларини хўжалик юритувчи субъектлар ва аҳоли омонатларига жалб

этишга доир кўшимча чора-тадбирлар амалга оширилди. Ҳисобот даврида фойдали ва жозибали омонатларнинг саккизта янги тури тақдим этилди. Шунингдек, молиявий секторни ислоҳ қилишнинг долзарб йўналишлари бўйича чора-тадбирлар амалга оширилди. Улардан бири – нақд пул маблағларининг банкдан ташка-

ри айланмасини қисқартириш ва нақд пулсиз ҳисоб-китобларнинг замонавий шакллари кенг жорий этиш. Ана шу мақсадда филиал пластик карталар чиқариш ҳажмини оширди, савдо ва хизмат кўрсатиш соҳаси объектларини терминаллар билан жиҳозлашни давом эттирди. Интерактив банк сервислари амали-

ётга борган сари кенг жорий этилмоқда. «Интернет-банкнинг», «SMS-тўлов» ва «SMS-омонат» сингари қулай хизматлардан кўпгина mijozлар фойдаланмоқдалар, – дея қайд этди «Асака» банкнинг Асака филиали бошқарувчиси Дилшод Одилов.

Жорий йилда «Асака» банк филиали чакана бизнес барқарор ўсиши суръатларини сақлаб қолиш, изчил ривожланишда давом этиш ниятида.

Ҳамдам АМИНОВ.

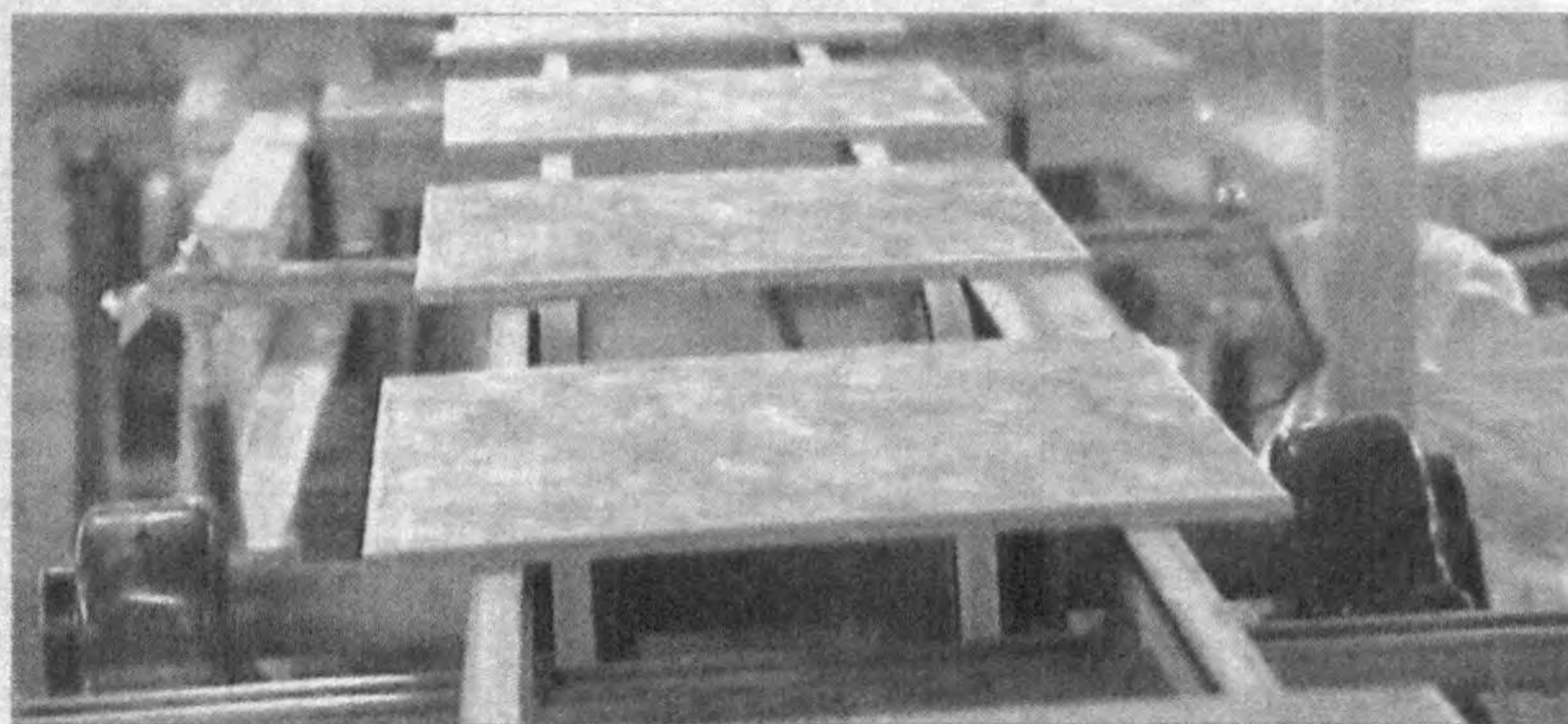
XABARLAR, VOQEALAR

Инвестициявий лойиҳаларни
фаол қўлаб-қувватлаб

Инвестициявий лойиҳаларни фаол татбиқ этиш, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш орқали ички бозор эҳтиёжини рақобатбардош маҳсулотлар билан тўлдириш ҳамда янги иш ўринлари яратиш мамлакатимизда амалга ошириладиган изчил иқтисодий ислохотларнинг устувор йўналишларидандир.

Шу боис, юртимизда фаолият юритаётган банк муассасалари минглаб тадбиркорлар фаолиятига катта эътибор қаратиб, уларга муносиб молиявий мадад бўлмоқдалар.

«Трастбанк» хусусий акциядорлик биржа банки тадбиркорларимизнинг доимий ва ишончли ҳамкорларидан бири сифатида қурилишларимизда керак бўладиган сопол буюмларини ишлаб чиқариш, импорт-боп керамик маҳсулотлар ўрнини босувчи товарлар тайёрлаш мақсади учун «Сирдарё керамик продекшин» Ўзбекистон – Хитой қўшма корхонаси ташкил этилиши йўлида 9,0 млн. АҚШ доллари миқдорида кредит ажратганини мисол қилиб келтириш мумкин. «Ўзбекистон Республикаси Президентининг Хитойга қилган давлат ташрифлари чоғида ўлкангиз аҳолиси ва саноати эҳтиёжи учун шу турдаги корхонани барпо этишга қўллаб-қувватлаш олинган эди, – дейди «Сирдарё кера-

мик продекшин» ҚҚнинг савдо бўлими бошлиғи Ху Сюй Чень. – Тез орада мамлакатларимиз ўртасидаги икки томонлама ҳамкорлик алоқаларини кенгайтиришнинг ҳосиласи ўлароқ, 2014 йил октябрь ойида биринчи қўшма корхонамиз рўйхатга олинди ва у Жиззах маҳсус индустриал худудида жойлашди. Корхонада қурилиш учун сифатли сопол буюмлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйганмиз. Навбатдаги қадамимиз – Сирдарё туманида ҳам шундай заводни

ишга туширишга қаратилган». Лойиҳанинг умумий қиймати 24 млн. АҚШ долларида ортиқ, шундан 15 млн. доллари тўғридан-тўғри инвестиция сифатидаги маблағ ҳисобланади.

Йил охирига келиб қурилиш ишлари, дастгоҳлар ўрнатишни тугаллаш режалаштирилган. Қўшма корхона 2016 йил бошидан маҳсулот ишлаб чиқаришни йўлга қўяди. Бу ерда аҳолининг камида 200 нафарини янги иш жойлари билан таъминлаш кўзда тутилган.

Жасур МИРЗАЕВ.

Суғурта бозоридаги
барқарор фаолият

Сўнгги йилларда республикаимиз суғурта бозори тезкор суръатларда ривожланиб, унга фаолияти тобора барқарорлашадиган «Капитал суғурта» акциядорлик жамияти ҳам муносиб ҳисса қўймоқда.

Хусусан, бугунги кунда мазкур компаниянинг ҳудудий бўлинмалари 68 та савдо шохобчаларини ўз ичига олади. Уларда икки юздан ортиқ малакали ходимлар фаолият юритмоқда.

Жорий йилнинг биринчи чораги якунлари бўйича Ўзбекистон суғуртачилари ўртасида «Капитал суғурта» етакчи ўринлардан бирини эгаллаб, «uzA+» рейтингига сазовор бўлди. Бунда асосан компаниянинг транспорт воситалари эгаларининг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий суғурта қилиш бўйича амалга оширган ишлари юқори натижани қайд этди. Чунинчи, «Капитал суғурта» томонидан суғуртанинг ушбу тури бўйича йиғилган суғурта мукофотлари умумий суғурта тушумида 4-ўринни, тўлаган тўловлари 1-ўринни

ҳамда тузилган шартномалар сони бўйича 5-ўринни эгаллади.

Таъкидлаш жоиз, 2015 йилнинг биринчи чораги якунларига қўра, компания томонидан йиғилган суғурта мукофотлари ҳажми 6,5 млрд. сўмга етди. Бунда суғурта тўловлари 1,25 млрд. сўмни ташкил етиб, тушум 19 фоиздан иборат бўлди. Шунингдек, ушбу даврда компаниянинг суғурта тўловлари умумий ҳажмида транспорт воситалари эгаларининг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий суғурталаш хизмати улуши 50 фоиз, иш берувчинининг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий суғурталаш бўйича 19,4 фоиз, автосуғурта 19,1 фоиз, ихтиёрий тиббий суғурта 8,9 фоизни ташкил этди.

Наргиз АХМЕДОВА.

Реклама

ХУРМАТЛИ
ГАЗЕТХОНЛАР!

31 августгача газеталарга обуна бўлинг ва қуйидаги БОНУСЛАРНИ олинг:

Йиллик обунани фақат имтиёзли даврда
(2015 йил июль-август)
расмийлаштирилганлар учун бонуслар:

1 2015 йилнинг сентябридан декабригача битта бепул семинарда иштирок этиш (2016 йилдаги 2 та бепул семинардан ташқари).

2 «NORMA» ўқув марказида бухгалтерия ҳисоби ёки солиқ солиш бўйича масофали курсларда 70%лик чегирма билан (танловга кўра 1 курс, 1 та обуна = 1 киши) ўқиш ҳуқуқи.

3 «ЎЗР солиқ тўғрисидаги қонун ҳужжатлари» ёки «ЎЗР меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатлари» китобларининг ўзбек ва рус тилларидаги электрон версиялари (ҳоҳишга қараб) – дастлабки 100 нафар обуначига.

Газеталар йиллик комплектининг барча обуначилари учун бонуслар:

4 «Электрон газета–2016»га («СБХ», «Норма маслаҳатчи», «НТВ», «Норма» газеталарининг электрон версиялари ҳамда 2016 йилда чоп этилган экспертлар материалларининг тўплами – «Моҳир таҳлам» ва «Умная подшивка») обуна бўлишда 50%лик чегирмага эга бўлиш имконияти – фақат газеталарнинг босма комплекти обуначилари учун.

6 2016 йилда «NORMA» ўқув марказида:
➢ солиқ солиш, бухгалтерия ҳисоби, ТИФ ва кадрлар иши бўйича 2 та семинарда бепул иштирок этиш – ҳоҳишга қараб;
➢ исталган семинарларда (2 та бепул семинардан ташқари) ва курсларда ўқиш учун (1 та обуна = 1 киши) 50%лик чегирма.

7 Бухгалтерия ҳисоби, солиқ солиш ва тадбиркорлик ҳуқуқининг долзарб масалалари бўйича «ЖАВОБ БЕРАМИЗ» хизмати:
➢ (0-371) 200-00-59 бевосита мулоқот телефони орқали;
➢ norma.uz корпоратив сайти орқали;
➢ «Электрон газета–2016» дастурининг интерфейси орқали.

5 2016 йил давомида «Online газетани» ўқиш имконияти (gazeta.norma.uz).

8 «NORMАльная карта» дисконт картаси – «Gorod Skidok» дисконт дастурининг ҳамкор-ташкилотларида (кафе ва ресторанлар, дўкон ва сервис марказларда) товарлар ва хизматлар ҳақини тўлашда чегирмалар.

9 «top» реклама журнали ва радио орқали ўз раҳбарингиз ёки бош бухгалтерингизни таваллуд кунлари билан бепул кутлаш имконияти.

ИМТИЁЗЛИ ОБУНА
МАБЛАҒЛАРИНГИЗНИ ТЕЖАЙДИ!

Сиз «Банк ахборотномаси»нинг бугунги сонига жойлаштирилган шартнома бланкасини тўлдириб ва пулини тўлаб, уни факс (0-371) 200-00-30; 244-44-29) орқали бизга жўнатишингиз мумкин.

Маълумотларни (0-371) 200-00-30, 244-44-29 телефонлари ва www.norma.uz сайтидан олиш мумкин.

«NORMA» газеталари бирлашган таҳририяти.

БАНК АХБОРОТНОМАСИ

АХБОРОТ–ТАҲЛИЛИЙ ГАЗЕТА

ҲАМКОРЛАРИМИЗ ВА МУАССИС

Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки

«Norma» МЧЖ

«Moliya yangiliklari agentligi» МЧЖ

БОШ МУҲАРРИР

Акмал НАЗАРОВ

Нашр учун масъул

Анвар АСРОРОВ

ЧОП ЭТИШГА ТАЙЁРЛОВЧИ

Газета «Moliya yangiliklari agentligi» МЧЖнинг
компьютер базасида
саҳифаланди

АХБОРОТ КЎМАГИ

ЎЗА, «Туркистон-пресс» НАА

ТАҲРИРИЯТ МАНЗИЛИ:

100084, Тошкент ш.,

Ғ. Мавлонов кўчаси,

1а-уй, 3-қават.

e-mail: info@banknews.uz

www.banknews.uz

Реклама ва эълонлар учун
234-43-18

телефони орқали мурожаат қилинг.

Юридик шахслар учун нашр индекси – 102.

Жисмоний шахслар учун нашр индекси – 377.

Таҳририятнинг фақат ёзма розилиғи билан «Банк ахборотномаси»да эълон қилинган материалларни кўчириб босишга ижозат берилади.

Қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва қайтарилмайди.

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2012 йил 10 январда 0065-тартиб рақами билан рўйхатга олинган.

Газета ҳафтанинг пайшанба куни чоп этилади.

Буюртма № 2264
Адади: 6505 нусха.
Нархи шартнома асосида.
Газета АЗ ҳажмида, 2 шартли босма табоқда чоп этилди.
Босишга рухсат этилди: 8.07.2015 й., 9.00.